

1
145
Incipit narratio beati iheronimi presbiteri de monacho malcho .

Di nauali prelio dimicaturi sunt ante in portu et in tranquillo mari fleerunt gubernacula . remos trahunt ferreas manus et oneros preparant dispositum quoque per tabulata militem pendenti gradu et labenti vestigio stare firmiter assuescunt ut quod in simulato pugne didicerunt in vero certamine non peritescant Ita et ego qui diu tacui silere quippe me ferit cui meus sermo supplicium est prius exerceri cupio in tuo ope et veluti quandam rubiginem lingue abstergere ut venire possim ad historiam laucorem Scribere enim disposui si tamen dominus vitam dederit et si vituperatores mei saltem remotum me clausum quoque persequi desierint ab aduentu saluatoris usque ad nostram etatem id est ab apostolis usque ad huius temporis ferent quomodo et per quos christi ecclesia nata sit et adulta persecucionibus creuerit martiribus coronata sit et postquam ad christiana principes uenerit potentia quidem maior et diuicibus sed uirtutibus minor est facta uerum hoc alias nunc quod inueniet explicemus .

14269
Araonis triginta ferme milibus ab an-
tiochia urbe sirie haut grandis vitulo ad ori-
entem distat hic post multos dominos vel pa-
tronos dum ego adolescentulus in crarer in si-
ria ad pape euagrj nereharj mei possessione
deuolutus sum Quem idcirco iunc nomina-
ui ut ostenderem unde nossem quod scripu-
rus sum.

¶ Fat senex quidā nomine malchus quē
nos latini regem possumus dicere siry-
rus natione et lingua et ut rebar eiusdem lo-
ci indigena. anus q̄ in eius contubernio val-
de decrepita et iam morti proxima viscebat
Tam studiosi ambo religionis et sic ecclesie
lūmē terentes ut jahariā et elisabeth de euuā-
gelio crederes nisi q̄ iohānes in medio nō erat
De hīs cum curiose ab oculis quererem q̄
nam esset eorum copula matrimonij sangui-
nis aut spiritus Diuines voce consona sanctos
ac deo placidos et nescio mira que respondebāt
Qua cupiditate illectus adorsus sum hominē
et curiosius scrutans rerum fidem hoc ab eo
accepi . . .

2
146

Go inquit mi nate methibeni agelli ro
lonus solus partibus sui Qui cum me quasi
strpem generis sui et heredem familie sue ad
nuptias cogent monachum me esse velle res'
pondi Quātis pater minis quātis mater blā
dinētis proseruti sunt ut pudicitiam pderem
Hec res sola iudicio est qz r domum et paren
tes fugi Et quia ad orientem ire nō poteram
propter vicinam pfidam et romanorum mili
tum custodiam ad occidentem verti pedē pau
xillulum nescio quid portans viatici quid me
ab iopia tantū defenderet Quid multa Per
ueni tandem ad heremum calcidos que inter
ymnas et beriam magis ad anstrum sita est
Ibi reptis monachis eorū me magisterio tra
didit manuū labore vitium queritans lasciviā
qz carnis refrenās ieiunijs Post multos an
nos incidit michi cogitatio ut ad patriam p
gerem et dum adiuveret mater iam enim pa
trem mortuum audieram solare v' dicitatē
eius et exēplum venundata possessumcula p
tem erogarem pauperibus ex parte monaste
riū construere in quid erubescō infidelitatē con
fiteri pte isumptuū meorū solario reservare

Clamare cepit abbas meus diaboli hanc esse
temptationem et sub honeste rei occasione au-
tiqui hostis astucias hoc esse tantum reuerri ad
vomitum suum multos monachorum esse
deceptos nūq̄ diabolu[m] aperta fronte se pro-
dere. Proponerat michi exempla de scriptu-
ris plurima inter que illud ab initio q̄ adam
q̄ et euam spe diuinitatis supplantauerit. Et
cum persuadere non posset pro uolutus genib[us]
obsecrabat ne se desererem ne me perderem ne
aratum teneas per tergū respicere. De michi
misero uici pessima uictoria reputans illum
non meam utilitatem sed suam solacium que-
rere. Prosecutus ergo me de monasterio qua-
si fumus efferret. Et ad extremum uale dicens
Video te inquit fili sathane notatum canterio.
Non quero causas exultationis non recipio.
Quis quide[m] ouili egreditur lupi statim mor-
tibus patet.

E Seria ediffam per gentibus uicina ē
publico itinere solitudo per quam sarra-
reni iteris sp̄ sedibus huc atq̄ illuc uagantur
Que suspicis frequentiā in illis locis multo
rū cōgregat ut imminēs periculū auxilio mutuo
declinetur. Erāt in comitatu meo uiri ac seie

10 p. 100. 1000. a. 1000. 1000.
1000.

senes iuvenes puuli citriter numero .lxx. Et
 ecce subito equorū camelorū qz sessores ^{scilicet patres} istina
 helite irruūt ^{sp. velle} crinitis ^{imbr. cingit} et victatis ^{quid} capitibus ac
 feminudo corpe pallia 7 latas galliras trahen
 tes pendeabant ex humero pharetre 7 laxos ar
 rus vibrantes ^{scilicet} hastilia longa portabant Non
 enim ad pugnādum sed ad predandū venerāt
 Rapimur dissipamur 7 in in diuersa diuidi
 mur Ego enī post luninto hereditarius pos
 sessor et sero mei consilij penitens cum altera
 muliercula in vni9 heri seruitutem sortitus
 venio Durimur ymno portamur sublimes
 in camelis et per vastam heremū sp ruinau
 rimentes heremus portus q̄ sedemus Cib9
 semirude carnes et lac camelorū potus erat

vista 20 filium

cap 1 p 100

Andem ^{plurim} grandi amne transmissio pueni
 mus ad interiorem solitudinē ^{quidam nisse} ubi do
 minā eiusqz liberos ex more gentis adorare
 iussi flectiqz ceruites Hoc quasi clausus carce
 re muto habitum id est nudus ambulare dis
 co Nam aeris intemperies preter ī pudicitia
 nichil aliud velari patiebatur Traduntur
 michi pascende oues et in malorum compari
 one hoc fruoz solaris qz dominos meos et con

id est in sig. Syntac. Rufe

seruos rarig video Videbar michi aliquis ha-
bere sancti iacobi recordabor ⁊ moysi q̄ ⁊ ipsi i
heremo pecorum quōdam fuisse pastores Des-
cebar recenti calio et lacte Orabam ^{et dicitur} iugiter et
canebam psalinos quos in monasterio didice-
ram delectabat captiuitas mea agebam qz dei
iudicio gratias qz monachum quem i patria
p̄diturus fueram in heremo inuenissem D
nichil vniq̄ tutum apud diabolum o multi ^{plures}
⁊ ineffabiles eius insidie Sic qz me latentem
inuenit inuidia dominus videns gregem su-
um crescere nichil qz in me deprehendens fal-
lacie scribam enim apostolum precepisse do-
minus sic quali deo seruiendum ⁊ volens me
remunerare quo fidum tibi magis faceret tra-
didit michi illam conseruam ^{meam} mecum aliquā-
do captiuam Et cum ego refutarem dicerem
qz me cristianum nec michi licere uxorem vi-
uentis accipere siquidem captus nobiscū vir
eius ab alio domino fuit abductus herus il-
le placabilis in furorem versus euaginato me
repe petere gladio ⁊ nisi festinus brachio tene-
re mulierem procrupassem ilico meum fu-

4
148
disset sanguinem

¶ Num venerat tenebrosior solito et michi
nimum in matura nox duro in speluncā
^{quasi non quiescat}
semirutam coniugem nouam et pro-
nubente nobis cristicia uterq; detestamur al-
terutrum nec fateamur. Tum vere seculi capti-
uitatem meam prostratusq; humili monachū
tepi plangere quē perdebā dicens. Hucine mi-
ser seruatus sum ad hoc mea scelera pducere
ut incanescere iam capite virgo maritus fie-
rem. Quid prodest patriam parentes rem fa-
miliarem contempisse pro domino si hoc fa-
rio quod ne facere illa contempsi nisi q; forte
propterea hec suscepo quia rursus patriam
desideravi. Quid agimus anima Perimus
an viuimus. ^{quasi} Expectamus manum domini
an proprio mucrone confodimur. Verte in te
gladiū tua magis mors timenda q; corporis
ē habet ⁊ pudicitia seruata martiriū suū. Ja-
reat isepult⁹ crisci testis ī heremio ipse michi

124
ero et persecutor ⁊ martir Sic factus eduxi in te
nebris micantem gladium et acuminē contra
verso Vale iꝑ infelix mulier habeto in emar
torem potius q̄ maritū Tunc illa prouolu
ta pedibus meis p̄ ihesum ego inquit p̄ huius
hore necessitatē rogo ne effundas sanguinē tu
um vel si mori placet ī me primū verte mu
ronem ut sic nos potius contingamur Eriā
si vir meus ad me rediret seruarem castitatē
q̄ me captiuitas docuit vel interirem ante q̄
pderem Cur moreris ne michi iūgaris Ego
morerer si iungi velles Habeto ergo me con
iugem pudicitie et magis aīe copulam amato
q̄ corporis Sperent domini maritum triscus
nouerit fratrem facile psuadebimus nuprias
cum nos uiderint sic amare Fateor obstupui
et ammiratus uirtutē femine giuge plus ama
ui nūq̄ tamen nudum illius corpus intui
sum nunq̄ carnem tetigi timens in pace per
dere quod ī prelio seruaueram Transeunt ī ta
li matrimonio dies plurimi amabiliorez nos
dominis fecerant nuprie cumulate nulla fuge
suspicio Interdum et mense toto aberam si
dus gregis pastor p̄ solitudinem

Est grande intervallum dum solus in
 heremo sedeo et preter celum terrā nil
 video cepi meū tacitus volvere et inter mul-
 ta monachorū q̄ contubernia recordari maxi-
 me q̄ vultus patris mei qui me erudierat te-
 nuerat p̄diderat sic q̄ cogitans aspicio fornicia-
 rum gregem angusto calle ferre videns onera
 maiora q̄ corpora alie herbarum quedam semina
 forcipe foris trahebant alie egerēbāt humū
 de foueis et aquarū meatus aggeribus exclu-
 debant Ille v̄ture hyemis memores ne ma-
 defarcta humus herbam in horrea verteret il-
 le semina precidebant hee lucti v̄dis celebre
 corpora defuncta portabant Quodq̄ magis mi-
 rum esset in tanto agmine egrediens non ob-
 stabat intrantibus qui potius si quā suffocat
 se vidissent ⁊ onere cōcidisse suppositis humie-
 ris adiuvabant Quid multa Pulchrū nichil
 spectaculum dies illa prebuit Unde recordat̄
 salomonis ad fornicie solerriam nos mitten-
 tis et pigras mentes sub tali exemplo suscitā-
 tis et monasterij cellulas querere ac fornicia-
 rum illarum sollicitudinem desiderare obi la-
 boratur in mediū et cum nichil cuiusq̄ pro-
 prium sit omnium omnia sunt Regressio ad

suble occurrit mulier tristitiam animi vul-
tu dissimulare non potui. Sed egat cur ita exani-
matus sum audit causas horroz ad fugam nō
aspiciatur p̄to lituūsq; fidem tribuit et ingi-
sulfurrio inter spem et merum mediū fluctu-
amus. Erant michi in grege duo hirci mirae
magnitudinis. Quibus oculis utens facio eo-
rum qz carnes viatico preparo et primo vel
p̄putantibus dominis secreto nos rubitare
inuadimus iter utens et p̄tem carniū portā-
tes cumq; puenissemus ad fluum nam de-
tem milibus ab erat inflatis et accensis vtri-
bus aquis credimus paulatim pedibus sub-
remigantes ut deorsum flumine deferente et
multo longius q̄ condescenderamus in alte-
ram nos exponente ripam ut velis ignum sub-
sequentes perderent. Sed inter hec in adefacte
carnes et ex p̄te lapsa vix credui cibum pollire
bantur. Sibimus vsq; ad satietatem futuri
nos sibi preparantes. Currusq; post tergum
semper aspiciamus et magis noctibus promo-
uemur vel propter insidias late vagantium
sarracenorum vel propter ardozem solis nitui-
um. Haeuo miser etiam referens iam seru-
rus toto tamen corpore perhorresco. .

6
150

Oste diem terciū dubio aspectu procul
respiramus duos camelis sedentes ve
nire concite statim qz meus mali ^{inimici} presaga pu
rare dominū meditari mortem solem ternere
nigrescentem Dumqz timemus et vestigijs
per harenas nos proditos intelligim⁹ offer
tur ad dexteram sperus longe sub terra peen
erans Igitur timētes venenata animalia lo
lent quippe vipe reguli et scorpiones cetera qz
huiusmodi feruorem solis declinātia umbrā
petere intramus quidem speluncam sed statī
in ipso introitu sinistre nos credimus foue
nequa q̄ ultra progrediētes ne diuin mortem
fugimus ī curramus mortem illud qz nobis
cum reputantes si iuuat domin⁹ miseros ha
bemus salutem si despicit peccatores habem⁹
sepulcrum Quid putas nobis fuisse animi
quid terroris cum ante sperum haur procul
starent dominus et conseruus et vestigio in
dit iam ad latebras peruissent Q multo
grauior expectata q̄ illata mors Furcū cum
timore et labore balbutit et lingua quasi cla
mante domino nutire non audeo Mittit
seruum suum ut nos de speru protrahat ipse

hat ipse camelos tenet et euaginato gladio nos
erum exspectat aduentū Interia ferme tribus
vel quatuor cubitis itrogreſſo ſamulo nobis
ex occulto tergum ei⁹ videntibus nā oculorū
iſti⁹ modi natura ē vt poſt ſolem umbras in
erantib⁹ cetera ſunt omnia Vox p̄ antrum ſonat
exite ſpuitiferi exite morituri Quid ſtatis
quid moriamini Exite dominus vos vocat
Ad huc loquebatur et ecce p̄ tenebras aſpiri
mus lecnam inuaſiſſe hoīez et gutture ſuffora
to cruento intro trahere Theſu bone quid no
bis tūc meroris quid nobis gaudi⁹ fuit Spe
tabam⁹ hoſtem noſtrū perire domino neſcien
te Qui cū videret illū moras facere ſuſpica
rus duos reſiſtere vni ſed et iram differre non
valens ſicut tenebat gladiū ad ſpelūcam venit
a clamore rabido ſerui itrepās ſecordiā pri⁹ a
fera tentus eſt q̄ noſtras latebras preteriret
Quis hoc credēt vni⁹ vt ante os noſtrū pro
nobis beſtia diſmiſſaret. ſublato autē illo metu
ſimilis ante oculos noſtros verſabatur inte
ritus niſi q̄ turcius erat leonīs rabiem q̄ irā
hominum ſuſtinere Pauemus inſinſeris
et ne mouere quidem nos auli preſcolamur
euentū rei inter tanta vero pericula pudicitie

tamen pro muro conseruente lepri leena inlidias
rauens ⁊ uisam se esse sentiens apprehensum
mordicus ratulū matutina effert nobis qz ce
dit hospitiū Neqz tamen satis creduli statim
erupimus sed exspectamus dui et egredi cogitan
tes illius nobis sp figuramus occurſū Sub
tali ergo terrore ⁊ illa die trāfacta eximus ad
despam uidemus qz ranelos quos obnitiā ue
loritate dromedarios uocant p reteritos ribos
i ore reuoluere ⁊ in aluo missos iterū retrahere
Quibz ascensis ⁊ noua silcharia reſorilla
ti dertia tandē die p desertū ad romana castra p
uenimus Oblati qz tribuno rei ordine in pan
dimus Inde transmissi ad sabinianū melo
poranie ducem ranelorū accepimus precium
Et qz ille abbas meus dormierat in doīno ad
het delatus loca me monachis reddo hāc crado
uiginibz diligēs eā ut sorore non tamen me
ei credēs ut sorori Her michi senex malchz ado
lescentulo retulit her ego uobis narraui senex
castris hystoriā castitatis exponēs uirgibz uir
ginitatē custodire exhortor uos narrate poste
ris ut sciāt iter gladios iter deserta ⁊ bestias pu
ditriā nūq̄ esse captiuā ⁊ hominē cristo dedi
tū posse mori nō posse supari Et sic est finis.

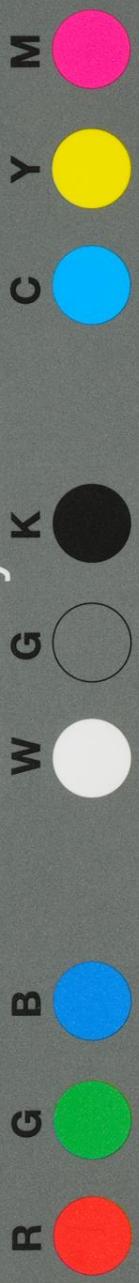
scripsi ad mox

Mulier quedā i Berchelya māstrabat male
ficijs ut p9 patuit īfucta auguriorū veterum
nō īficta gule patrona petulācie arbitra flagi-
cijs nō ponēs modū q̄ esset ad huc vltra senū
vicino licet pede pullans senectutis aditū. Ver-
rū quodā die gūtuare tur cornicula quā i deli-
rijs habebat vocalis solito nescio quid cornicu-
lata ē. Quo audito domine cunctell9 de manu
excidit simul ⁊ vultus expalluit. Et productio
gemitu hodie ait ad ultimū cultū meū pueit
ararū hodie audiā ⁊ accipiam grande īmodū.
Quo dicto nūti9 miseriarū ītrauit p̄ūctat9
quid ita vultuos9 aduētare. Afferro tibi iquit
ex villa illa ⁊ noīauit locū filij obitū et totius
familie ex subita ruina interitū. hoc dolore fe-
mina percussa laucia cōtinuo derubuit. Senci-
t9 q̄ morbū p̄repe ad vitalia sup̄stices liberos
monachū ⁊ monachā p̄nicib9 inuitauit ep̄sto-
lis. Adueniente voce singuliente alloquitur.
Ego filij quodā meo miserabili fato demonia-
ris artib9 īseruii. Ego viciorū ōniū sentina.
Ego illecebrarū magistra fuit erat tamē inter
hec mala spes vestre religionis. que miseram
animā palpat. De me despata i vobis reclina-
bar. Vos p̄ponebā propugnatores aduers9

8
152
demonēs tutores gra leuiffimos hoſtes / Nūc
igitur qz ad finē uite acceſſi ⁊ illos habeo exar
tores ī pena quos habui pſuaſores ī culpa ro
go uos p materna uerba ſi qua fides ſi qua pie
tas ut mea ſalē attēptetis alleuiare tormenta
Et de aīa quidē ſentēciā prolatā non reuocabi
tis Corpus uero hoc modo forſitā ſeruabitis
Inſuite me corio reuino deīde ī ſartofago la
pideo ſupiate oprulū plūbo ⁊ ferro gſtringite
ſup her lapidē tribus catherenis ferreis magni
pōderis circundate. **P**ſalmicines qui quagita
ſint noctib9 eiusdē numeri miſſe die 9 qui ad
uerſariorū iruſ9 feros reſerigēt Ita ſi trib9
noctib9 ſerura iacuerit quarta die infodite ma
trē humno Quāq̄ uerear ne fugiat terra me
recipe et fouere ſuis factū eſt ut precepat illis
magno ſtudio icūbentib9 ſed pro nephas nil
lacrima ualuere pie nil uota nil preces . Pri
mis enī duab9 noctib9 cū chori clericorū pſal
mos circa corpus cōreparēt ſinguli demones
oſtiū ecclēſie imani obire clauſū leui negotio
deſrigētes extreās catherenas diruperūt media
qz opoſit9 elaborata eāt illibā duauit circa galli
cintū aduētū oſtiū monaſterij afundamentis
moueri uifū ē un9 ceteris terribilioz ianuas
maiori ut cōruſſas infragmenta deſerit Dicit

178
guere clericis metu sceterunt qz roma 7 vox fau-
ribus hēlit. Ille erroganti ut videbatur ges-
tu ad sarrofacū accessit i clamato noie ut sur-
geret impauit. Qua respōdēte ut nequiret pre-
vinculis. Solueris inquit et malo tuo. Stetit
qz cathēnā que cetherorū ferociā eluserat nul-
lo conamine ut scuppeū vinculū dirupit. Opu-
lū etiā tūbe pede depulit. Apprehēsam qz ma-
nu palā oibus ab ecclesia exeraxit. Vbi pro for-
bus equus niger 7 supbus hinnies videbatur
vntis ferreis ptergum procluberantibus sup-
quos mīlra imposita. mox ab oculis itueniū
tū toto sodalicio disparuit. audiebātur tamē
clamores p quatuor fere miliaria miserabiles
sub specie orātis. Ita incredibilia nā iudicabit
qui legerit beati gregoriū dialogū qui refert i
quarto libro neqz horēz in ecclesia sepultū a de-
moibz foras iactū apud francos qz non se mel
auditum ē qz dicā karolū marcellū i lignis for-
titudis virum qui sarroenos gallis nigres-
tos hispaniā redire opulit exactis diebus suis
in ecclesia sancti dyonisy sepultū. Sed qz patri-
moia onū pene monasteriū gallie pro mer-
cede gnilitouū mutilauerat visibiliter a ma-
lingnis spiritibz 7 sepulchro ab reprim.

61 81 17 18 17 15 15 41 41 31 31 21 21 11 11 10 10 9 9 8 8 7 7 6 6 5 5 4 4 3 3 2 2 1 1 **A**

© The Tiffen Company, 2007

TIFFEN® Gray Scale

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

